

Vlaanderen
is ondernemen

Europese steun voor een slim en duurzaam Vlaanderen

Activiteitenverslag 2024

VLAIO - Afdeling Europese programma's

VLAIO

vlaio.be/efro

Inhoud

Inleiding door Bart De Wandeleer, Afdelingshoofd Europese programma's bij VLAIO en beheersautoriteit voor EFRO-Vlaanderen.....	3
Cijfers EFRO Vlaanderen 2024.....	4
Projecten in de kijker.....	6
AHLEX: innovatie en duurzaamheid in de luchtvaart.....	6
Lab of Tomorrow: Nieuwe innovatiehub voor entertainment-technologie	7
Bedrijventerrein Heidebaan-Noord Sint-Niklaas: Een waterloop als centrale schakel in een collectief hemelwatersysteem	8
Port of Limburg: Nieuwe binnenvaartterminal als ontbrekende schakel in de multimodale hub.....	9
GAINS: Bouw van een 'AI Campus Hub' in Gent.....	10
Spotlight op West-Vlaanderen	11
Een goed gesprek: minister-president Matthias Diependaele.....	13
Interreg, EU-financiering voor grensoverschrijdende samenwerking.....	14
Wat is Interreg?	14
De rol van het Interreg-team.....	14
Interreg Vlaanderen-Nederland.....	15
France-Wallonie-Vlaanderen.....	16
Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)	17
Interreg Noordwest-Europa	18
Interreg Noordzee.....	19
Interreg Europe.....	20
URBACT	20
BAR: Brexit Adjustment Reserve.....	21
Slotwoord door Mark Andries, administrateur-generaal van VLAIO.....	22

Inleiding door Bart De Wandeleer, Afdelingshoofd Europese programma's bij VLAIO en beheersautoriteit voor EFRO-Vlaanderen

Beste lezer,

Als afdelingshoofd van de Europese Programma's bij VLAIO presenteer ik u met trots het jaarverslag 2024.

In dit verslag lees je meer over onze werkwijze, de behaalde resultaten en enkele toonaangevende projecten.

EFRO-programma in actie

In 2024 kwam het EFRO-programma 2021-2027 echt op kruissnelheid. We hebben inmiddels 65% van onze middelen toegewezen aan projecten die werken aan een slimmer en groener Vlaanderen. Zo reageerden we flexibel op actuele noden door onder andere het project Weerbare Westhoek te ondersteunen, dat investeert in maatregelen om de Westhoek in de toekomst beter te beschermen tegen wateroverlast. Ook na de aantreding van de nieuwe Vlaamse regering zijn we direct aan de slag gegaan met een voorstel voor de uitdagingen in de Denderstreek –waarover onze minister-president, Matthias Diependaele, in dit verslag al een tipje van de sluier licht.

Samenwerking over grenzen heen

In 2024 hebben we ook de banden met onze naburige regio's versterkt. Binnen de 8 Interregprogramma's waar in Vlaanderen actief is, gingen we samen met tal van promotoren op zoek naar grensoverschrijdende topprojecten. Bovendien sloten we het Brexit Adjustment Reserve (BAR) succesvol af, met een finale investering van 111,2 miljoen euro in 192 projecten.

Kijk op de toekomst

Na de Europese verkiezingen in het voorjaar van 2024 is een nieuwe Europese Commissie aangetreden. Gezien de huidige geopolitieke uitdagingen verwachten we dat deze nieuwe bestuursperiode belangrijke beleidsveranderingen met zich mee zal brengen. Onze afdeling volgt daarom nauwgezet de ontwikkelingen rond het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het zogenoemde "Post-27" Cohesiebeleid.

Samen sterk voor Vlaanderen

Om dagelijks het beste uit de Europese middelen voor Vlaanderen te halen, werken we nauw samen met talloze partners: de Europese Commissie, Vlaamse departementen en agentschappen, gemeenten, provincies, bedrijven en kennisinstellingen.

Ik nodig u graag uit om in ons nieuwste jaarverslag te duiken en meer te ontdekken over onze initiatieven.

Cijfers EFRO Vlaanderen 2024

In 2024 hebben we binnen het EFRO-programma 2021-2027 doelgericht ingezet op de thema's Slim en Duurzaam Vlaanderen. Met Slim Vlaanderen stimuleren we innovatie, digitalisering en kennisoverdracht, terwijl Duurzaam Vlaanderen de transitie naar een circulaire en energie-efficiënte economie versnelt – met extra aandacht voor klimaatadaptatie, hernieuwbare energie en duurzame mobiliteit.

De cijfers op deze pagina maken duidelijk dat 2024 opnieuw een vruchtbaar jaar was, met een mooi aantal goedgekeurde projecten en toegekende middelen.

FIO-steun is een bijkomende Vlaamse cofinanciering vanuit het Fonds Innoveren en Ondernemen, dat onder de bevoegdheid van minister-president Diependaele valt.

We zoomen iets dieper in op de waarden die sinds de start van het programma in 2021 binnen de verschillende thema's van het programma op een aantal belangrijke indicatoren gescoord werden:

- ***Vaardigheden***

Sinds de start van het programma werd de creatie van 32.850 m² bijkomende opleidingsinfrastructuur gesteund.

- ***Digitalisering***

468 openbare instellingen en 645 ondernemingen kregen ondersteuning om digitale diensten, producten en processen te ontwikkelen.

- ***Innovatie***

Op vlak van innovatie werd 38.255 m² bijkomende onderzoeksinfrastructuur en 27.346 m² bijkomende bedrijfshuisvestingsinfrastructuur ondersteund. Er werden voor 231 ondernemingen kansen gecreëerd om samen te werken met onderzoeksorganisaties

- ***Duurzame mobiliteit***

Er werd steun verleend voor de bouw van 11 fietsbruggen en -tunnels. Er werd 260.670 ton duurzaam vervoerd.

- ***Klimaatadaptatie***

Er werd 43,62 hectare nieuwe groene infrastructuur aangelegd.

- ***Hernieuwbare energie***

Er werd 38,34 megawatt bijkomende productiecapaciteit gerealiseerd.

Slim Vlaanderen

We kunnen volgende cijfers voorleggen voor de doelstelling Slim Vlaanderen:

- In 2024 werden 70 nieuwe projecten ingediend, wat het totaal op 152 brengt.
- In 2024 werd 58 miljoen euro EFRO steun gevraagd, wat het totaal op 174 miljoen euro brengt.
- In 2024 werden 48 projecten goedgekeurd, wat het totaal op 107 brengt.
- In 2024 werd 37 miljoen euro EFRO steun goedgekeurd, wat het totaal op 116 miljoen euro brengt.
- In 2024 werd 15 miljoen euro FIO steun goedgekeurd wat het totaal op 43 miljoen euro brengt.

Duurzaam-Vlaanderen

We kunnen volgende cijfers voorleggen voor de doelstelling Duurzaam-Vlaanderen:

- In 2024 werden 42 nieuwe projecten ingediend, wat het totaal op 76 brengt.
- In 2024 werd 56 miljoen euro EFRO steun gevraagd, wat het totaal op 94 miljoen euro brengt.
- In 2024 werden 27 projecten goedgekeurd, wat het totaal op 45 brengt.
- In 2024 werd 39 miljoen euro EFRO steun goedgekeurd, wat het totaal op 58 miljoen euro brengt.
- In 2024 werd 13 miljoen euro FIO steun goedgekeurd wat het totaal op 14 miljoen euro brengt.

Projecten in de kijker

De Europese middelen die we via EFRO-subsidies inzetten, worden vanzelfsprekend met de grootst mogelijke zorg besteed. Goedgekeurde projecten ondergaan een grondig selectieproces, waarbij we vooral letten op hun vermogen om een tastbare meerwaarde te bieden voor mens en maatschappij.

Een echte evaluatie van hun impact kan natuurlijk pas plaatsvinden zodra de projecten volledig afgerond zijn. Daarom belichten we in deze editie graag vijf in het oog springende realisaties. Stuk voor stuk dragen deze initiatieven bij aan onze hoofdambitie: een steeds slimmer en duurzamer Vlaanderen vormgeven.

AHLEX: innovatie en duurzaamheid in de luchtvaart

Ahlex is een vooraanstaand kennis-, trainings- en leerecosysteem voor de luchtvaartsector, gevestigd in het hart van Brussels Airport. Dit innovatieve opleidingscentrum combineert e-learning en klassikaal onderwijs, met een sterke focus op de luchtvaart van de toekomst. Met 4.200 m² aan opleidingsruimtes, een inspirerend belevingscentrum en immersieve technologie biedt Ahlex alles wat nodig is om luchtvaartprofessionals klaar te stomen voor de uitdagingen van morgen.

Innovatieve technologie en kennisdeling

Het project richt zich op de professionele groei binnen de luchthavengemeenschap door menselijk kapitaal optimaal te benutten en kennisuitwisseling te stimuleren. Met behulp van virtual reality en andere geavanceerde technologieën ontwikkelt Ahlex voortdurend nieuwe opleidingsmodules.

In vijf jaar tijd volgden bijna 36.000 studenten klassikale opleidingen, en werden 83.000 e-learnings afgerond. Partners als ACI, ECS, Brussels Airport Company en IATA spelen hierbij een belangrijke rol.

Duurzaamheid en toekomstbestendigheid

Ahlex zet sterk in op milieuvriendelijke technologie en infrastructuur, met renovaties die dak- en gevelisolatie, zonnepanelen en regenwatertanks omvatten. Door te investeren in innovatieve en duurzame opleidingsmethoden draagt Ahlex bij aan de kwaliteit, veiligheid en beveiliging van luchthavenactiviteiten. Met de steun van Brussels Airport Company en de Europese Unie is Ahlex uitgegroeid tot een centrum van excellentie dat de toekomst van de luchtvaart vormgeeft. Door constant te luisteren naar de behoeften van de gemeenschap en nauw samen te werken met toonaangevende partners, blijft Ahlex een pionier in de luchtvaartopleiding.

Kerncijfers

- Periode 01/06/2023 - 31/05/2026
- Totale kost € 1.880.817
- EFRO € 752.327
- FIO € 188.082
- Aviato Academy € 940.408

Lab of Tomorrow: Nieuwe innovatiehub voor entertainment-technologie

Op een steenworp van het provinciale Domein De Schorre in Boom opende onlangs 'Lab of Tomorrow'. Met 3.000 m² aan flexibele werkplekken, ultramoderne technologielabs en ruimte voor ondernemerschap vormt deze hub de eerste stap in de uitbouw van een epicentrum voor ondernemers, start-ups, vooruitstrevende organisaties en academici in de entertainmenttechnologie. Het initiatief komt van We Are OneWorld, de organisator van het Tomorrowland-festival.

Hightech-labs en acceleratorprogramma

Lab of Tomorrow biedt zes technologielabs voor audioproducties, virtuele scenografie, immersief geluid, lighting, audio mastering en 3D-beweging. Hier kunnen creatieve ondernemers, artiesten en academici hun ideeën uitwerken, prototypes testen en digitale werelden vormgeven. Zo is er bijvoorbeeld een lichtlab voor het ontwerpen en programmeren van nieuwe verlichtingsconcepten, terwijl het 3D-bewegingslab adembenemende visuals en meeslepende omgevingen mogelijk maakt. Daarnaast is er een prototypelab, uitgerust met 3D-printers en andere geavanceerde apparatuur, waar hardware-innovators aan de slag kunnen. Naast deze labs wordt ook een entertainmenttechspecifiek acceleratorprogramma voor start-ups aangeboden.

Groei en samenwerking in de sector

Lab of Tomorrow wil de groei en ontwikkeling van de entertainmenttechindustrie in Europa bevorderen door kennisdeling en samenwerking actief te stimuleren. Maandelijkse events en workshops zorgen voor kruisbestuiving tussen bedrijven, investeerders en vernieuwers, met als doel een levendige innovatiecommunity uit te bouwen.

Flanders Entertainment Valley

Met de opening van Lab of Tomorrow zet de Vlaamse Regering, in samenwerking met FIT, een eerste stap in het ambitieuze plan om de Rupelstreek te ontwikkelen tot Flanders Entertainment Valley. Hier bundelen kenniscentra, privépartners, overheden en burgers hun krachten om de entertainmentsector naar een hoger niveau te tillen.

Kerncijfers

- Periode 10/03/2023 - 09/03/2026
- Totale kost € 11.615.964
- EFRO € 1.161.596
- FIO € 2.769.903
- LoT € 7.684.465

Bedrijventerrein Heidebaan-Noord Sint-Niklaas: Een waterloop als centrale schakel in een collectief hemelwatersysteem

In het bedrijventerrein Heidebaan-Noord in Sint-Niklaas ligt een oude geklasseerde waterloop die centraal staat in het project 'Waterloop als stamas van collectief hemelwatersysteem'. Dit EFRO-project transformeert de waterloop in een landschappelijke waterpartij én een cruciale schakel in het regenwatersysteem voor bedrijven en de omgeving.

Blauwgroene buffer en biodiversiteit

De waterloop wordt geherprofileerd en gekoppeld aan collectieve buffer- en infiltratievoorzieningen, zodat regenwater van bedrijven en omgeving vertraagd afvloeit naar de riolering. Een netwerk van wadigrachten, wadi's en een vijver – aangelegd in een 3,16 hectare grote groenbuffer – functioneert als een blauwgroene ader in het verstedelijkte gebied. Zo neemt de biodiversiteit toe en ontstaat een aangenamer werkklimaat.

Bescherming tegen wateroverlast en droogte

Door de waterloop te verdiepen en te verbreden en extra wadi's en een vijver aan te leggen, wordt het hemelwater langer in het gebied vastgehouden. Dit verkleint de kans op overstromingen en ontlast de riolering. De groenbuffer, die lager ligt dan de aanpalende woonpercelen, biedt bovendien extra bescherming tegen overstromingen voor de omliggende woningen.

Klimaatadaptatie en leefbaarheid

Naast het tegengaan van wateroverlast en droogte, helpt het project ook de hittestress te verminderen. De groenbuffer met streekeigen groen en diverse biotopen, in totaal 3,2 hectare, creëert een aantrekkelijke leefomgeving voor flora en fauna én voor werknemers en buurtbewoners. Zo vormt deze collectieve aanpak een inspirerend voorbeeld van duurzame gebiedsontwikkeling.

Kerncijfers

- Periode 07/11/2023 - 30/12/2025
- Totale kost € 647.990
- EFRO € 259.196
- Provincie Oost-Vlaanderen € 161.998
- Interwaas € 226.797

Port of Limburg: Nieuwe binnenvaartterminal als ontbrekende schakel in de multimodale hub

De Port of Limburg in Genk is een nieuwe binnenvaartterminal aan het Albertkanaal die de transportinfrastructuur in Limburg grondig moderniseert. Met een investering van 1,5 miljoen euro aan EFRO-middelen en een 430 meter lange kade, gebouwd door De Vlaamse Waterweg, vormt de terminal de ontbrekende schakel in de multimodale hub van de provincie. Hier worden containers vlot overgeslagen tussen vrachtwagens en binnenvaartschepen, wat bijdraagt aan de modal shift van weg- naar watertransport.

Duurzame groei en werkgelegenheid

Door de binnenvaart te stimuleren, vermindert deze ontwikkeling niet alleen de verkeersdrukte en de uitstoot van schadelijke stoffen, maar versterkt ze ook de logistieke positie van Limburg en de bredere Euregio. Dankzij de strategische ligging nabij de Duitse grens en de uitstekende ontsluiting via snelwegen, spoor en water, is de terminal een essentiële schakel tussen de zeehavens van Antwerpen en Rotterdam en het hinterland. Belangrijke partners zoals H.Essers, Group Machiels en Medlog investeren mee in de verdere uitbouw, wat zowel de directe als de indirecte werkgelegenheid in de regio stimuleert. Zo fungeert de Port of Limburg als een cruciale logistieke hub die duurzame economische groei bevordert.

Toekomstbestendige transportsector

Met geavanceerde technologieën en een focus op groene energie staat de terminal symbool voor toekomstbestendige infrastructuur. Dit EFROproject toont hoe de transportsector in Limburg kan moderniseren en verduurzamen, door de druk op de wegen te verminderen en de CO₂-uitstoot terug te dringen. Zo onderstreept de Port of Limburg de ambitie van de Provincie Limburg om uit te groeien tot een toonaangevende logistieke hotspot in de Euregio.

Kerncijfers

- Periode 01/09/2023 - 31/08/2026
- Totale kost € 4.750.000
- EFRO € 1.500.000
- Port of Limburg € 3.250.000

GAINS: Bouw van een 'AI Campus Hub' in Gent

In maart 2025 startte op het Wetenschapspark van de UGent in Zwijnaarde de bouw van de 'AI Campus Hub', een geavanceerd onderzoekscentrum voor artificiële intelligentie (AI). Met zijn 20.000 m2 moet het gebouw, o.a. gefinancierd vanuit het EFRO-project GAINS, plaats bieden aan meer dan 600 specialisten uit bedrijven en onderzoeksinstellingen om samen te werken aan de digitale technologieën van de toekomst.

Samenwerken aan Artificiële intelligentie

Het nieuwe AI-onderzoekscentrum wordt een plek waar innovatie en samenwerking centraal staan. Concreet zal de campus ruimte bieden aan onderzoekers en studenten van de UGent en het onderzoekscentrum voor artificiële intelligentie Imec Vlaanderen om nauw samen te werken met bedrijven.

Een belangrijk onderdeel van de AI Campus Hub is het 'fablab', waar prototypes van AI-producten kunnen worden gebouwd. Dit varieert van kleine chips tot volledig functionerende AI-systemen.

Cleanroom

Naast de AI Campus Hub ligt ook een cleanroom, die zal samen met de bouw van het onderzoekscentrum uitgebreid worden. De cleanroom is een ruimte waar lichttechnologie gecombineerd kan worden met artificiële intelligentie. Zo kunnen er op een kleinschalige manier chips ontwikkeld worden.

Start-ups

Het gebouw vormt een verlengde op het Gentse Wintercircuit, dat eerder met Europese steun gerenoveerd werd. AI start-ups die daar hun eerste stappen zetten, kunnen op termijn doorgroeien naar de AI-campus hub. In 2027 moet de campus klaar zijn en in gebruik worden genomen.

Kerncijfers

- Periode 1/09/2023 – 31/08/2026
- Totale kost €27.582.835
- EFRO €4.993.497
- FIO €6.488.723
- Stad Gent €498.878
- Provincie Oost-Vlaanderen €207.081
- UGent €7.498.864
- AI Campus Hub NV €7.895.791

Spotlight op West-Vlaanderen

Wereldwijde ontwikkelingen zoals toenemend protectionisme, klimaatverandering en digitalisering vragen om een proactieve aanpak. West-Vlaanderen heeft dankzij haar ligging aan zee en sterke ondernemersdynamiek veel in huis, maar mist een stevige kennisinfrastructuur, voldoende grote economische “leadplants” en kampt met vergrijzing. Dit maakt het niet eenvoudig om snel in te spelen op de uitdagingen van vandaag. Met het langetermijnplan West Deal 2.0 zet de provincie West-Vlaanderen daarom in op structurele investeringen en creatieve maatregelen voor een toekomstbestendige ontwikkeling.

West Deal 2.0

West Deal 2.0 vormt de inhoudelijke basis voor de EFRO-inspanningen in West-Vlaanderen tijdens de periode 2021-2027. Duurzaamheid loopt als een rode draad door het programma, met extra aandacht voor vernieuwend ondernemerschap en inclusief werknemerschap.

GTI West-Vlaanderen

In deze EFRO-programmaperiode is opnieuw een GTI West-Vlaanderen opgericht. Ondersteund door een gereserveerde enveloppe van 25,7 miljoen euro. Dit maakt een totale investering van zo'n 65 miljoen euro mogelijk in de West-Vlaamse economie, met focus op duurzame logistiek, de uitbouw van de kenniseconomie, digitalisering, circulariteit en de verduurzaming van bedrijventerreinen.

Meer dan 25 miljoen euro in kenniseconomie

West-Vlaanderen investeert stevig in onderzoeks- en innovatiecapaciteit rond de economische speerpunten nieuwe materialen, voeding, blue economy, machinebouw & mechatronica, digital health, drones en duurzaam bouwen. De nadruk ligt hierbij op toegankelijkheid voor en valorisatie door het regionale kmo-weefsel.

EFRO als hefboom voor groei

Het GTI-instrument binnen EFRO, in combinatie met een sterk masterplan, werpt duidelijk vruchten af in West-Vlaanderen. Eind 2024 was bijna 80% van het GTI-budget toegewezen, goed voor 24 projecten die elk bijdragen aan een duurzame basis voor toekomstgericht ondernemerschap.

Duurzame klimaatadaptatie in de Westhoek

Na de wateroverlast in november 2023 ging onder coördinatie van de Provincie West-Vlaanderen het EFRO-project Weerbare Westhoek van start. Met Europese en Vlaamse subsidies en cofinanciering van verschillende partners worden kortetermijnacties van de Taskforce Weerbare Westhoek uitgevoerd. Zo zet het project niet alleen in op waterveiligheid, maar ook op duurzame, toekomstbestendige oplossingen die de veerkracht van de regio vergroten.

Weerbare Westhoek een unieke samenwerking

Waterbeheerders, polderbesturen en overheidsdiensten slaan de handen in elkaar om de waterveiligheid in de Westhoek te verbeteren. Deze gezamenlijke aanpak verhoogt de effectiviteit van maatregelen en investeringen. De acties maken deel uit van een integraal waterbeleid, met meerlaagse waterveiligheid – preventie, protectie en paraatheid – als leidraad.

Bedrijventerreinen van de toekomst

Via het concept 'Bedrijventerreinen van de toekomst' werkt West-Vlaanderen aan de verduurzaming van bestaande regionale bedrijventerreinen. Ruimtelijke efficiëntie, energie, mobiliteit, waterbeheer en landschappelijke en sociale inpasbaarheid staan centraal. Dit leidt niet alleen tot milieuwinst en klimaatadaptatie, maar ook tot een toekomstgericht kader voor ondernemerschap en werkgelegenheid.

Een goed gesprek: minister-president Matthias Diependaele

In november 2024 lanceerde de nieuwe Vlaamse regering onder leiding van minister-president Matthias Diependaele haar beleidsnota economie, wetenschap, innovatie en ondernemerschap voor de komende jaren. Deze vertoont heel wat raakpunten met het EFRO-programma 2021-2027. We hadden hierover een boeiend gesprek met de minister-president en vroegen hem naar zijn inzichten over de belangrijkste thema's die beide documenten overlappen, zoals duurzame groei, innovatie en slimme specialisatie, samenwerking en partnerships, en regionale ontwikkeling.

Hoe ziet u de rol van het EFRO-programma in het bevorderen van duurzame groei in Vlaanderen?

“EFRO ondersteunt duurzame groei in Vlaanderen. En met duurzaam bedoel ik zowel ecologisch als economisch duurzaam. We investeren in energieficiëntie, hernieuwbare energie en klimaatadaptatie om bedrijven te helpen de transitie te maken naar een koolstofarme en circulaire economie. Deze steun is cruciaal zodat onze bedrijven hun concurrentiekracht behouden.

Wat zijn de belangrijkste prioriteiten op het gebied van innovatie en slimme specialisatie binnen het EFRO-programma?

“Concreet zetten we in op onderzoek naar nieuwe technologieën en het beter benutten van de bestaande kennis binnen de volledige Vlaamse economie, zodat Vlaamse bedrijven hun concurrentiepositie versterken. Slimme specialisatie helpt ons daarenboven om gerichte investeringen te doen in sectoren waar Vlaanderen een sterke positie heeft.”

Hoe belangrijk is samenwerking voor het succes van het EFRO-programma en de beleidsnota?

“Zonder samenwerking geen resultaat. Bedrijven, kennisinstellingen, overheden en de Europese Commissie moeten de krachten bundelen om EFRO-middelen maximaal te laten renderen. Door partnerschappen halen we het meeste uit elke euro. We verhogen hierdoor dus niet alleen de impact, maar werken ook efficiënter.”

Kunt u ons meer vertellen over de Geïntegreerde Territoriale Investerings (GTI) en hun rol in regionale ontwikkeling?

“GTI's pakken regionale uitdagingen gericht aan. En terecht, want West-Vlaanderen heeft bijvoorbeeld vaak andere investeringsnaden dan Limburg of de Kempen. In het regeerakkoord is al een GTI voor de Denderstreek voorzien in de volgende programmaperiode, maar we wachten niet af. Binnen het lopende programma komen er al specifieke oproepen voor de regio.”

Interreg, EU-financiering voor grensoverschrijdende samenwerking

Wat is Interreg?

Interreg is een instrument van de Europese Unie dat financiële steun biedt aan grensoverschrijdende, transnationale en EU-brede samenwerkingsprojecten. Vlaanderen neemt deel aan negen Interreg-programma's, waarin organisaties uit Vlaanderen via projecten samenwerken met partners uit andere Europese landen. De financiering komt van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en de thema's variëren van innovatie, circulaire economie en energietransitie tot arbeidsmarkt, zorg, toerisme, klimaat en milieu. Afhankelijk van het programma neemt Europa 50 tot 80% van de projectkosten voor zijn rekening. De projectpartners leggen de rest bij. Zo fungeren de projecten als hefboom voor extra investeringen in deze domeinen.

De rol van het Interreg-team

Voor vijf Interreg-programma's heeft VLAIO een contactpunt. Het team geeft ondersteuning bij het aftoetsen van projectideeën, het zoeken naar buitenlandse partners, het opstellen van projectaanvragen en bij vragen tijdens de uitvoering van goedgekeurde projecten. Daarnaast zetelt VLAIO in de stuurgroepen en comités van toezicht van verschillende Interreg-programma's, waar samen met andere lidstaten wordt beslist over de selectie van projecten. Via het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO) beheert VLAIO bovendien cofinancieringsmiddelen voor Interreg-projecten.

Realisaties 2024

In 2024 draaiden de Interreg-programma's op volle toeren, met meerdere projectoproepen. Voor onze contactpunten betekende dit een druk jaar, waarin ze projectpartners volop ondersteunden bij het opstellen van succesvolle projectaanvragen. Om projectuitvoerders wegwijs te maken in de nieuwe personeelskostenmethodiek, organiseerden we in februari 2024 een online infosessie voor 104 deelnemers. In oktober volgde een financieel seminarie voor transnationale en EU-brede projecten, waarvoor 45 deelnemers naar Brussel afzakten.

Interreg Vlaanderen-Nederland

Interreg Vlaanderen-Nederland is een grensoverschrijdend samenwerkingsprogramma tussen Vlaanderen en Nederland dat projecten ondersteunt rond innovatie, duurzaamheid, arbeidsmarkt, toerisme en andere grensoverschrijdende uitdagingen. VLAIO is nauw betrokken bij het beheer van het programma en voorziet één voltijds contactpunt. In 2024 keurde Interreg Vlaanderen-Nederland 31 projecten goed. 26 projectconcepten kregen een positief advies en werkten een volwaardig aanvraagdossier uit, waarover in 2025 wordt beslist. Eind 2024 ging de vierde projectoproep van start.

www.interregvlandeu

Project in de kijker: COBOTASSIST

In het Interreg Vlaanderen-Nederland project COBOTASSIST werken zeven partners samen om collaborative robots (cobots) in te zetten bij nabewerkingstaken (zoals schuren, ontbramen en polijsten) in de maakindustrie. Zo worden repetitieve taken geautomatiseerd, verbeteren productieprocessen en arbeidsomstandigheden, en komt de focus vrij voor complexer werk, wat de concurrentiekracht van de sector vergroot.

Meer weten over dit project?

www.vlaio.be/nl/nieuws/vlaanderen-en-nederland-werken-samen-aan-collaboratieverobots-voor-de-maakindustrie

Kerncijfers:

- Initieel beschikbare budget bedraagt 192 miljoen euro.
- In 2024 werden 31 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 61.
- In 2024 waren er 156 Vlaamse projectpartners in goedgekeurde projecten. Dit brengt het totaal op 309.
- In 2024 werd 26 miljoen euro EFRO goedgekeurd voor Vlaamse partners, wat het totaal op 70 miljoen euro.
- In 2024 werd 3 miljoen EURO FIO steun goedgekeurd wat het totaal op 5 miljoen euro brengt.

Goedgekeurde EFRO-steun per prioriteit:

- Innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie: 51 miljoen euro
- Klimaat, (slimme) energie, circulaire economie, milieu en natuur: 50 miljoen euro
- Inclusieve arbeidsmarkt, opleiding en duurzame vrijetijdsbesteding: 28 miljoen euro
- Samenwerken om grensobstakels te overwinnen: 5 miljoen euro

France-Wallonie-Vlaanderen

Interreg France-Wallonie-Vlaanderen is een grensoverschrijdend programma dat samenwerking bevordert tussen delen van Frankrijk, Wallonië en Vlaanderen voor projecten rond innovatie, klimaat en milieu, mobiliteit, sociale inclusie en beter bestuur. VLAIO heeft twee halftijdse contactpunten en een vertegenwoordiger in het programmabeheer. In 2024 werden de eerste projecten goedgekeurd, vonden twee lanceringscomités plaats en gingen strategische projecten als CrossRoads FrWVL en het Grensoverschrijdend Observatorium van start. VLAIO ondersteunde projectpartners via infosessies en overlegmomenten, onder meer bij de tweede oproep voor nieuwe projecten.

> www.interreg-fwvl.eu

Project in de kijker: Crossroads FRWVL

CrossRoads FrWVL stimuleert grensoverschrijdende samenwerking tussen kmo's in België en Frankrijk voor product- en procesinnovaties rond circulariteit, efficiënt gebruik van grondstoffen en energie, digitalisering en zorg. Ook Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE) lanceerde STIPP, geïnspireerd op de succesvolle CrossRoads-reeks binnen Interreg Vlaanderen-Nederland, die al tien jaar kmo-projecten ondersteunt.

> <https://interregvlandeu/nieuws/vlot-roterende-satellieten>.

Meer weten over dit project?

<https://www.vlaio.be/nl/nieuws/primeurbinnen-interreg-frankrijk-wallonie-vlaandereninnovatieve-samenwerking-tussen-kmos>

Kerncijfers

- Initieel beschikbare budget bedraagt 268 miljoen euro.
- In 2024 werden 105 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 106.
- In 2024 waren er 166 Vlaamse projectpartners in goedgekeurde projecten. Dit brengt het totaal op 169.
- In 2024 werd 33 miljoen euro EFRO goedgekeurd voor Vlaamse partners, wat het totaal op 36 miljoen euro.
- In totaal werd 0,45 miljoen EURO FIO steun goedgekeurd.

Goedgekeurde EFRO-steun per prioriteit:

- Onderzoek en innovatie: 73 miljoen euro
- Klimaat, milieu en natuur: 37 miljoen euro
- Mobiliteit: 13 miljoen euro
- Arbeidsmarkt, gezondheidszorg, cultuur en duurzaam toerisme: 41 miljoen euro
- Strategische projecten en microprojecten: 80 miljoen euro

Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)

Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE) is één van de oudste Interreg-programma's in de EU en verbindt delen van België, Duitsland en Nederland rond industriële transitie, groene transformatie, gezondere inwoners, kwalitatief toerisme en wonen en werken zonder grenzen. VLAIO is actief betrokken bij het beheer van dit programma. In 2024 werden twintig projecten goedgekeurd, verspreid over twee oproepen. Daarbij horen de strategische projecten STIPP (10 miljoen euro voor innovatiesamenwerking tussen kmo's) en het Small Project Fund (2 miljoen euro voor kleinschalige "People to People"-projecten). In oktober lanceerde Interreg Maas-Rijn zijn vierde projectoproep.

> www.interregmeuserhine.eu

Project in de kijker: BeamPipes4ET

Europa plant de bouw van de Einsteintelecoop, een ondergronds observatorium voor zwaartekrachtgolven dat mogelijk in de Euregio Maas-Rijn zal komen. Het BeamPipes4ET-project ontwikkelt innovatieve vacuümbuizen die ter plaatse worden geproduceerd, wat laswerk en transport minimaliseert. Daarnaast pionieren de projectpartners met mobiel laserstraallassen onder vacuüm, een efficiënte technologie. Zo verloopt de constructie sneller en schoner.

Meer weten over dit project?

<https://www.vlaio.be/nl/nieuws/innovatieve-vacuumbuizen-voor-de-einsteintelecoop>.

Kerncijfers:

- Initieel beschikbare budget bedraagt 117 miljoen euro.
- In 2024 werden 20 projecten goedgekeurd.
- In 2024 waren er 29 Vlaamse projectpartners in goedgekeurde projecten.
- In 2024 werd 7 miljoen euro EFRO goedgekeurd.
- In 2024 werd 0,66 miljoen EURO FIO steun.

Goedgekeurde EFRO-steun per prioriteit:

- Onderzoek en innovatie: 23 miljoen euro
- Energie, klimaat en circulaire economie: 12 miljoen euro
- Mobiliteit: 13 miljoen euro
- Arbeidsmarkt, gezondheidszorg, cultuur en duurzaam toerisme: 12 miljoen euro
- Publieke dienstverlening en Fonds voor kleinschalige projecten: 3,6 miljoen euro

Interreg Noordwest-Europa

Interreg Noordwest-Europa is een Europees samenwerkingsprogramma waaraan België, Ierland, Luxemburg, Nederland, Zwitserland en delen van Frankrijk en Duitsland deelnemen. VLAIO heeft zowel een contactpunt als een vertegenwoordiger in het programmabeheer. In 2024 organiseerde VLAIO meerdere evenementen en infosessies om Vlaamse partners te begeleiden bij hun projectontwikkeling. Tijdens de vierde oproep in december werden 25 projecten goedgekeurd.

> www.nweurope.eu

Project in de kijker: BEPROACT

Het BEPROACT-project, gesteund door Interreg Noordwest-Europa, ontwikkelt 15 digitale oplossingen om kritieke infrastructuur, zoals waterwegen, beter te beheren. Dankzij IoT-technologie en slimme data-analyses kunnen problemen proactief worden opgespoord. Een gebruiksvriendelijk platform beheert waarschuwingen, stelt prioriteiten en zet aan tot gerichte actie, wat bijdraagt aan een betere waterkwaliteit in Vlaanderen.

Meer weten over dit project?

<https://www.vlaio.be/nl/nieuws/sprekende-sensoren-voor-betere-waterkwaliteit-vlaanderen>

Kerncijfers:

- Initieel beschikbare budget bedraagt 278 miljoen euro.
- In 2024 werden 25 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 116.
- In 2024 waren er 51 Vlaamse projectpartners in goedgekeurde projecten. Dit brengt het totaal op 145.
- In 2024 werd 17 miljoen euro EFRO goedgekeurd voor Vlaamse partners, wat het totaal op 39 miljoen euro.
- In 2024 werd 0,48 miljoen EURO FIO steun goedgekeurd, wat het totaal op 0,66 miljoen euro brengt.

Goedgekeurde EFRO-steun per prioriteit:

- Klimaat en natuur: 56 miljoen euro
- Energietransitie: 67 miljoen euro
- Circulaire economie: 31 miljoen euro
- Onderzoek en innovatie: 45 miljoen euro
- Arbeidsmarkt, gezondheidszorg, cultuur en duurzaam toerisme: 21 miljoen euro

Interreg Noordzee

Interreg Noordzee is een transnationaal programma van zeven landen rond de Noordzee, gericht op veerkrachtige economieën, de groene transitie, klimaatbestendigheid en een beter beleid. VLAIO heeft een contactpunt en vertegenwoordiging in het programmabeheer. In mei 2024 werden acht projecten goedgekeurd, waarmee het volledige projectbudget is toegewezen. De projectleiders ontmoetten elkaar in mei in Rijsel (FR) en in oktober in Billund (DK), waar ze de nodige tools en inzichten kregen aangereikt om hun project optimaal te kunnen uitvoeren. Dit jaar sleepte het Interreg Noordzee-project BITS bovendien een REGIOSTARS-award in de wacht. Dat is een prijs waarmee de Europese Commissie inspirerende projecten in de kijker zet.

> www.interregnorthsea.eu

Project in de kijker: BITS

Het BITS-project verbeterde de veiligheid en het comfort van fietsers in de Noordzeeregio. Partners installeerden sensoren op fietsen voor luchtkwaliteitsmetingen, testten slimme systemen voor het vinden van fietsparkings en maakten oversteekplaatsen veiliger. Het project stimuleerde fietsgebruik via beloningen en verzamelde data over infrastructuur, gezondheid en klimaatimpact.

Meer weten over dit project?

<https://www.vlaio.be/nl/nieuws/bits-project-wint-prestigieuze-regiostars-award>.

Kerncijfers:

- Initieel beschikbare budget bedraagt 157 miljoen euro.
- In 2024 werden 8 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 65.
- In 2024 waren er 8 Vlaamse projectpartners in goedgekeurde projecten. Dit brengt het totaal op 145.
- In 2024 werd 3 miljoen euro EFRO goedgekeurd voor Vlaamse partners, wat het totaal op 30 miljoen euro.
- In 2024 werd 0,15 miljoen EURO FIO steun goedgekeurd wat het totaal op 0,35 miljoen euro brengt.

Goedgekeurde EFRO-steun per prioriteit:

- Innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie: 41 miljoen euro
- Energietransitie, circulaire economie en mobiliteit: 62 miljoen euro
- Klimaat, milieu en natuur: 39 miljoen euro
- Beleid en publieke dienstverlening: 10 miljoen euro

Interreg Europe

Interreg Europe helpt lokale, regionale en nationale overheden in heel Europa hun beleid te versterken, met nadruk op een slimmer, groener, meer verbonden, socialer en burgergericht Europa. In 2024 was VLAIO actief betrokken bij het programmabeheer. Door de toevoeging van zeven nieuwe kandidaat-lidstaten steeg het totale EFRO-budget naar 394 miljoen euro. Voor deze landen werd een speciale projectoproep gelanceerd om aan bestaande projecten deel te nemen. De derde oproep werd gelanceerd op de tiende editie van het jaarlijkse Interreg Europe-event, dat in maart in Antwerpen plaatsvond. In april organiseerden Vlaanderen, Wallonië en Brussel een nationale infodag. Eind 2024 werden in totaal 113 nieuwe projecten goedgekeurd.

> www.interregeurope.eu

Kerncijfers

- Het initieel beschikbare budget bedroeg 379 miljoen euro
- In 2024 werden 113 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 264.

URBACT

URBACT bevordert samenwerking en kennisuitwisseling tussen steden in heel Europa, en ondersteunt lokale stakeholders bij het ontwerpen en uitvoeren van geïntegreerd en participatief beleid rond onder meer duurzame mobiliteit en digitale inclusie. VLAIO neemt binnen URBACT een actieve rol op in het programmabeheer. In 2024 werden tien projecten goedgekeurd in de oproep voor Innovation Transfer Networks. Daarnaast selecteerde een expertenpanel 116 stedelijke beleidsinitiatieven als 'best practices' van het programma.

> www.urbact.eu

Kerncijfers

- Het initieel beschikbare budget bedroeg 80 miljoen euro
- In 2024 werden 10 projecten goedgekeurd. Dit brengt het totaal op 45.

BAR: Brexit Adjustment Reserve

De Brexit Adjustment Reserve (BAR) is een éénmalig Europees fonds dat werd opgericht om projecten te ondersteunen die de negatieve impact van Brexit verminderen. VLAIO beheert de Vlaamse BAR-middelen in samenwerking met FIT, VLAM en de Rederscentrale. Aanvragen konden ingediend worden tot 1 juli 2023, wat betekent dat de BAR-activiteiten zich vandaag in een afrondende fase bevinden.

Project in de kijker: Gateway 2 Britain

Door de Brexit zijn logistieke en administratieve processen tussen het VK en Europa complexer geworden. Het Gateway 2 Britain-project richt zich op het verbeteren van de efficiëntie en transparantie van deze processen. Gateway 2 Britain ontwikkelde onder andere een centraal datadelingsplatform (i.s.m. Port of Antwerp Bruges) voor veilige gegevensuitwisseling, en een G2B-kwaliteitslabel voor logistieke dienstverleners (i.s.m. het Vlaams Instituut voor de Logistiek). Dit om kmo's op een transparante manier te ondersteunen met de import- en exportprocessen van en naar het VK. Al zes dienstverleners behaalden dit label. Volgende stappen zijn o.a. uitbreiding naar andere landen onder de noemer Gateway 2 X, en het gebruik van IoT-sensoren voor de fysieke en administratieve tracerings van goederen.

Kerncijfers

- 192 gesteunde projecten
- 111 miljoen euro steun uitbetaald
- Zowel voor private ondernemingen als publieke instanties
- Projecten situeerden zich in de sectoren visserij, transport en logistiek, toerisme en cultuur, algemene handel

Slotwoord door Mark Andries, administrateur-generaal van VLAIO

Beste lezers,

2025 is een bijzonder jaar: het is precies 75 jaar geleden dat Robert Schuman de verklaring aflegde die de basis vormde voor de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Deze historische stap leidde uiteindelijk tot de Europese Unie zoals we die nu kennen. Het herinnert ons aan de kracht van samenwerking en aan onze gezamenlijke ambitie voor een vreedzaam en welvarend Europa. Bovendien vieren we in 2025 ook de 50e verjaardag van de oprichting van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

Bijdrage aan een slimmer en duurzamer Vlaanderen

Het voorbije jaar heeft EFRO Vlaanderen opnieuw een waardevolle impuls gegeven aan de ontwikkeling van een slimmer en duurzamer Vlaanderen. Dankzij de onmisbare steun van de Europese Unie konden we tal van projecten realiseren die innovatie, duurzaamheid en economische groei in onze regio stimuleren.

Blik op 2025 en verder

Ook in 2025 zetten we ons vol overtuiging in voor de versterking van de Vlaamse economie. We blijven investeren in innovatie en duurzaamheid, en zoeken de samenwerking met onze Europese partners op om de uitdagingen van morgen aan te pakken. De Interreg-programma's blijven daarbij een belangrijk instrument voor grensoverschrijdende samenwerking.

Afronding en nieuwe kansen

Voor EFRO Vlaanderen wordt 2025 een mijlpaal: we sluiten de laatste uitbetalingen van het programma 2014-2020 af en ronden zo deze succesvolle periode af. Tegelijk is het budget voor het programma 2021-2027 al grotendeels toegewezen en bereiden we de laatste oproepen voor. Ook de midterm-evaluatie van dit programma staat in 2025 op de agenda.

Na het lezen van dit jaarverslag is duidelijk dat Europa een onmisbare partner blijft voor Vlaanderen. De steun van de Europese Unie laat ons toe ambitieuze doelstellingen te formuleren en te verwezenlijken. We zetten deze samenwerking dan ook graag verder, met het oog op een welvarende en duurzame toekomst.

Met warme groet,

Mark Andries

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

Contact

VLAIO – Afdeling Europese programma's

+32 2 553 38 63

Economie.europa@vlaanderen.be

Concept, copywriting & vormgeving: maradonna.be

Redactie: VLAIO – Afdeling Europese programma's

Foto's: VLAIO (tenzij anders vermeld)

Maart 2025

Vlaamse overheid

VLAIO

Afdeling Europese programma's

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

[Vlaio.be/efro](http://vlaio.be/efro)